

«INTVS MONACHI, FORIS APOSTOLI»

De Archiabbatia Ottiliensi eiusque historia (29)

4.10.2.3. De fundatione in insulis Philippinis facta

Congregatio Ottiliensis annis vicesimis saeculi vicesimi non solum in America (meridionali et septentrionali) fundationes instituere conata est, sed etiam in oriente Asiatico eadem inceptum quoddam incohavit.

Nam ex insulis Philippinis anno 1923° ab Manilensi archiepiscopo Michaelae [*Michele*] O'Doherty rogatio allata est, quā idem ab Ottilianis auxilium in curā animarum petivit et etiam aream quandam ad fundationem faciendam promisit.¹ In initio videtur etiam sermo fuisse de scholā opificum ibidem instituendā.² Quae cogitatio per se non erat mala, cum multi Fratres missionarii, qui post primum bellum mundanum ex Africā orientali expulsi erant, adhuc in Germaniā versabantur.³ Propositum autem archiepiscopi Manilensis mense Ianuario anni 1923ⁱ in Capitulo speciali acceptum est.⁴ Nam ex hac quoque novā fundatione - ut ex conexū Capituli apparet - exspectabatur missiones iam exstantes aliquo modo sustentari atque adiuvari posse.

Primi, qui in insulas Philippinas missi sunt, ut condiciones inspicerent atque fundationem praepararent erant P. Eleutherius Lechner et P. Urbanus Briehle.⁵ Idem autem die 28° m. Mart. a. 1923° ad novum locum operandi profecti

-
- 1 *Cfr* Leander BOPP: St. Ottilien - 50 Jahre Abtei. St. Ottilien 1952, p. 68 (ASO, D II); Frumentius RENNER: San Benito in Dinalupihan. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 253; Frumentius RENNER: Mutterabtei St. Ottilien und Entfaltung der Kongregation. *In*: Leuchter 2 (1992), p. 31; Godfrey SIEBER: The Benedictine Congregation of St. Ottilien. St. Ottilien 1992, p. 133; Beda DANZER: Die Benediktinerregel in der Übersee. St. Ottilien 1929, p. 45; Frumentius RENNER: Gründungen in Süd- und Nordamerika. Notlage und Notlösungen der zwanziger Jahre. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 277; Cyrillus WEHRMEISTER: Die Benediktinermissionäre von St. Ottilien. St. Ottilien 1939, p. 117; Cyrillus WEHRMEISTER: Die Entwicklung der Erzabtei und der Benediktinerkongregation von St. Ottilien. *In*: Lumen Caecis. St. Ottilien 1928, p. 170.
 - 2 *Cfr* Missionsblätter 28, 1924, p. 68, ubi talis schola ut realis commemoratur. - *Cfr* etiam Beda DANZER (1929), p. 45.
 - 3 Missionariis Germanis demum inde ab anno 1926° Africam orientalem denuo intrare licuit.
 - 4 Beschlüsse des Spezialkapitels, 22.1.1923, § 3 (ASO, K.3.1).
 - 5 *Cfr* Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito, Dinalupihan, Philippinen (s.a.), p. 1 (breve typoscriptum in archivo Ottiliensi asservatum (ASO, Z.1.Asien 2 b)); Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II); Frumentius RENNER: San

P. Eleutherius Lechner.
[ASO, A.1.1.2, PA Lechner.]

sunt.⁶

Archiepiscopus Manilensis in rogatione suā promiserat se Ottilianis aream quandam praebiturum esse. Illa vero area sita erat non longe ab oppido Dinalupihan, quod circiter octoginta chiliometris ab urbe Manila distabat, et eadem circiter centum viginti hectareas habuit.⁷ Cum autem P. Eleutherius et P. Urbanus Manilam pervenirent, nihil praeparatum fuisse videtur. Hōc in conexū scitū vere digna sunt ea, quae P. Eleutherius ipse mense Augusto a. 1924ⁱ rettulit.⁸ Inde comperimus unā ex parte archiepiscopum contractum areae locandae subscribere diu procrastinavisse dicens «*verbum archiepiscopale sufficere*», alterā ex parte pecuniam non fuisse ad manum et ex his causis etiam diutius nullam domum exstitisse, in quā grex Ottilianus, qui iam erat in itinere in insulas Philippinas, colligi posset. Propter tales condiciones iam paene desperatus P. Eleutherius Lechner aliquando disputationem satis vehementem cum archiepiscopo habuit, quā effectum est, ut ipse

Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 253. - Fr. Theodulfus Haseidl (1907-1997) inde ab anno 1930° in insulis Philippinis cooperatus est, antequam anno 1940° in Apostolicum Vicariatum Yenki missus est.

P. Eleutherius Lechner triginta duos annos natus iam anno 1915° sacerdotio auctus erat et tempore missionis munere cellerarii auxiliaris in monasterio Ottiliensi functus est; P. Urbanus Briechle triginta unum annos habuit atque anno 1921° sacerdotium suscepit. Dicitur idem optimam indolem loquelarem habuisse. P. Urbanus anno 1940° in Venetiam missus est.

- 6 *Cfr* Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II); Frumentius RENNER: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 253 solum scribit fuisse in fine mensis Martii a. 1923ⁱ. - In Ottiliensi Necrologio 2000 (p. 25, nr 133; p. 70, nr 556) legitur eos die 24° m. Mart. a. 1923° mandatum missionis accepisse.
- 7 Hanc dimensionem indicat Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 1 (ASO, Z.1.Asien 2 b). Aliter apud Frumentium RENNER: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 254 legitur fuisse 1200 hectareas. Quis eorum erraverit, nescio. Tamen Fr. Theodulfus Haseidl ipse in insulis Philippinis cooperatus est. Praeterea videtur area 1200 hectarearum satis magna esse.
- 8 *Cfr* epistula Eleutherii Lechner die 5 m. Aug. a. 1924 ad Adalricum Mühlebach directa (ASO, Z.1.Asien 2 b).

pecuniam promissam acciperet atque archiepiscopus contractum ad Archiabbatiam Ottiliensem mitteret. Sic P. Eleutherius et P. Urbanus labores in areā conductā die 27° m. Apr. a. 1924° aliquatenus incohare potuerunt.⁹ Tamen area, quā usi sunt, tantummodo erat conducta neque possessio Ottilianorum. Fortasse haec condicio quōque erat unum ex problematis huius foundationis.

Mense Aprili a. 1924ⁱ grex illorum Ottilianorum, qui cooperatores novae foundationis destinata erant, ex Germaniā profecti sunt. Iidem die 21° m. Maii a. 1924° in insulas Philippinas advēnērunt.¹⁰ Erant autem hi:¹¹ P. Franciscus Harder, Fr. Fridericus Stöckel, Fr. Robertus Gregg, Fr. Anastasius Stockert. Illi quattuor antea iam fuerant missionarii in Africā orientali.¹² Praeterea ad hunc gregem pertinebant Fr. Callistus Greß, Fr. Gabriel Weigand, Fr. Eusebius Lohmeier, Fr. Stephanus Gnann, Fr. Methodius Liefländer, Fr. Otto Oblinger.

P. Urbanus Briechle.
[Ottiliense archivum imaginum.]

-
- 9 *Cfr* epistula Eleutherii Lechner die 5 m. Aug. a. 1924 ad Adalricum Mühlebach data (ASO, Z.1.Asien 2 b).
- 10 *Cfr* epistula Eleutherii Lechner die 5 m. Aug. a. 1924 ad Adalricum Mühlebach data (ASO, Z.1.Asien 2 b). - Ipsum annum 1924um etiam indicat Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 1 (ASO, Z.1.Asien 2 b). - Beda DANZER (1929), p. 45 non ita exacte scribit hunc gregem iam anno 1923° profectum esse.
- 11 Nomina exhibet Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 1 (ASO, Z.1.Asien 2 b).
- 12 Postquam nonnullos annos in insulis Philippinis cooperati sunt, Fr. Fridericus Stöckel anno 1929° (*cfr* Necrologium 2000, p. 43, nr 295), Fr. Robertus Gregg et Fr. Anastasius Stockert anno 1930° (*cfr* Necrologium 2000, p. 67, nr 527 et p. 68, nr 144) in Africanam regionem missionariam Lindiensem reverterunt. - Ceterum iidem erant opifices specialistae, qui in ipsa regione missionaria magis necessaria erant quam in fundatione in insulis Philippinis factā.
Indicia Theodulfi HASEIDEL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 2 (ASO, Z.1.Asien 2 b) videntur non ita exacta esse, qui scripsit hos omnes anno 1926° in Africam revertisse.

*A sinistris: 1 ..., 2 Fr. Eusebius Lohmaier, 3 ..., 4 P. Eleutherius Lechner, 5 Fr. Otto Oblinger, 6 Fr. Anastasius Stockert, 7 Fr. Fridericus Stöckel, 8 Fr. Robertus Gregg.
[Ottliense archivum imaginum.]*

Cum hi cooperatores adessent, labores revera incohari potuerunt. Necessarium imprimis erat, ut area praepararetur. Nam locus aptus ad domum habita-

*A sinistris: 1 ..., 2 Fr. Eusebius Lohmaier, 3 Fr. Robertus Gregg, 4 Fr. Anastasius Stockert, 5 P. Urbanus Briechle, 6 Fr. Otto Oblinger, 7 ..., 8 P. Eleutherius Lechner, 9 P. Franciscus Harder. *)*

[Ottliense archivum imaginum.]

tionis aedificandam inveniri debuit, quā de causā etiam viae struendae atque pontes exstruendi erant. In initio ergo mediā in areā duae parvae domunculae stramento tectae erigebantur, quod «monasteriolum» Sancto Benedicto dictum erat [*San Benito*]. Magni autem momenti erat, quod tertia pars areae

*Fundatio Sancti Benedicti in insulis Philippinis facta.
[Ottiliense archivum imaginum.]*

exstirpanda erat, ita ut monachi eādem revera uti valerent.¹³ Spatio enim loci indigebant ad agriculturam quandam instituendam. Nam illud propositum supra commemoratum alicuius scholae opificum, quam Ottiliani susciperent, iam erat abolitum, cum grex cooperantium adhuc esset in itinere. Itaque aliquid aliud inveniendum erat, quo monachi pecuniam mereri et vitam sustentare possent. Eā de causā praedium rusticum instituere et cannas sac-

13 *Cfr* epistula Eleutherii Lechner die 5 m. Aug. a. 1924 ad Adalricum Mühlebach directa (ASO, Z.1.Asien 2 b); Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 1 (ASO, Z.1.Asien 2 b); Frumentius RENNER: San Benito. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 254.

*) In ipsis photographematis, in quibus grex monachorum exhibetur, non indicatur, quando eādem recepta sint. Sed tempus aliquātenus concludi potest, quia grex Ottilianorum mense Maio a. 1924¹ advenerat et P. Eleutherius Lechner, qui quodque in photographematis conspicitur, mense Novembri eiusdem anni vitā iam functus est.

chariferas colere decernebatur.¹⁴

Tamen hōc inceptum non omnino facile ad effectum adducebatur. Nam quamvis pecunia non satis sufficienter adesset, machinae instrumentaque erant emenda, domūs erant exstruendae, pretium, quod ad conductionem areae spectabat, erat solvendum et sic porro. Ad haec omnia facienda aes alienum contrahebatur, quod demum post plures annos gravibus laboribus exhibitis paulatim reddi potuit.¹⁵ Initium ergo huius foundationis erat modestissimum atque pauperrimum. Sub hōc aspectū etiam deliberandum est, quam efficaciter hac foundatione pecunia pro regionibus missionariis acquiri potuerit. Nihilominus Ottiliani praeter labores in praedio exanclandos etiam id fecerunt, propter quod imprimis vocati erant, nempe curam animarum. Sic ex. gr. P.ri Urbano Briechle iam anno 1924° paroechia Hermosa tradita est, quam per undecim annos curavit.¹⁶

Sed praeter condiciones pecuniarias etiam aliae difficultates satis magnae exoriebantur, quae cum climate cohaerebant. Nam in illā regione palustri, in quā praedium atque monasteriolum situm erat, et malaria et alii morbi vigebant, quibus Patres Fratresque saepius afficiebantur atque debilibantur. Calamitas autem facta est, cum P. Eleutherius Lechner, qui erat Superior foundationis, iam die 20° m. Nov. a. 1924° ex improvise vitā functus est.¹⁷ P.re Eleutherio Lechner mortuo eum Superiorem deinde secutus est P. Franciscus Harder.

Quaedam aliae mutationes, quod attinebat ad monachos cooperantes, annis insequentibus praeterea factae sunt. Sic iam mense Novembri a. 1926ⁱ Fr.

14 *Cfr.* Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 1 (ASO, Z.1.Asien 2 b); Cyrillus WEHRMEISTER (³1939), p. 117; Frumentius RENNEN: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 254.

15 De aere alieno *cfr.* Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 2 (ASO, Z.1.Asien 2 b); Frumentius RENNEN: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 255.

16 *Cfr.* Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 2 (ASO, Z.1.Asien 2 b); Frumentius RENNEN: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 255.

17 *Cfr.* Necrologium 2000, p. 25, nr 133. - Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II) et Frumentius RENNEN: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 254 solum mensem Novembrem illius anni indicant. Frumentius Renner ibidem quidem scribit causam mortis non omnino esse claram, sed suspicandum est eandem cohaerere cum malis condicionibus climatis.

Callistus Greß vix viginti annos natus vitā functus est.¹⁸ Iam antea advenerat P. Bonifatius Neumaier Svikkersperchiensis, qui missus erat, ut Fratribus laicis esset praepositus spiritalis.¹⁹ Quidam Fratres inde ab anno 1929° ad opera missionaria denuo suscipienda in Africam orientalem reverterunt. Denique medio anno 1928° P. Petrus Wachter, qui antea secretarius Archiabbatis Norberti Weber fuerat, ad monasteriolum Sancti Benedicti vēnit,²⁰ ut

A sinistris: 1 Fr. Otto Oblinger, 2 P. Petrus Wachter, 3 Fr Theodulf Haseidl, 4 ..., 5 P. Urbanus Briechle.

[Ottiliense archivum imaginum.]

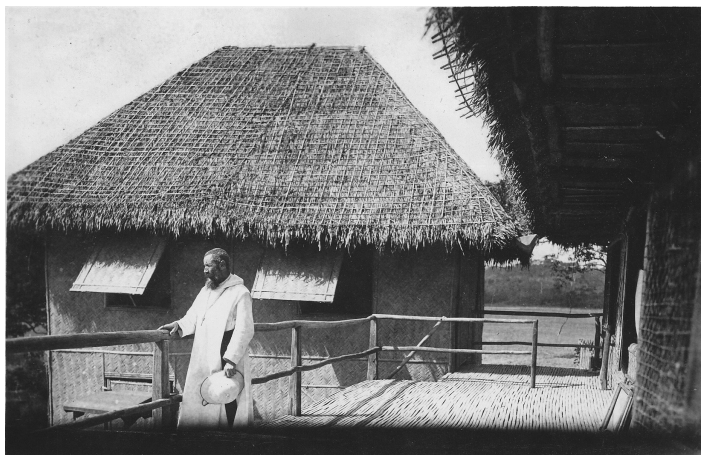
-
- 18 *Cfr* Necrologium 2000, p. 27, nr 144. - Frumentius RENNER: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 255 eius mortem etiam breviter commemorat.
- 19 Hoc decernebatur in Capitulo speciali anni 1926ⁱ. - *Cfr* Bericht über die Sitzung des Spezialkapitels, gehalten im Ottilienkolleg in München am. 12. Januar 1926, p. 2 (ASO, K.3.1). - P.rem Bonifatium Neumaier anno 1926° in insulas Philippinas venisse commemorat quōque Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 2 (ASO, Z.1.Asien 2 b).
- 20 Idem Kal. Maiis a. 1928° emissus est. - *Cfr* Necrologium 2000, p. 58, nr 447. - De facto ipso *cfr* Frumentius RENNER: San Benito. In: Leuchter 4 (1993), p. 254; Leander BOPP (1952), p. 68, qui annum non indicat; Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 2 (ASO, Z.1.Asien 2 b), qui scribit Petrum Wachter anno 1926° venisse.

munere Superioris fungeretur. Tamen eius gubernio videtur ibidem non nimis prospera fuisse, cum eius modus ducendi communitati non prodesset.

*Nova domus in statu aedificandi.
Photographemati manu titulus inscriptus est, qui est «Domus nostra».
[Otiliense archivum imaginum.]*

Alia autem mutatio, quae non erat nullius momenti, annis 1926° et 1927° instituebatur. Nam propter regionem palustrem, in quā domunculae monasterioli primo aedificabantur et in quā morbi vari generis exoriebantur, coeno-

*Cappella monasterioli Sancti Benedicti.
[Otiliense archivum imaginum.]*

bium in alium locum magis salubrem translatum est. Nam novum aedificium ligneum supra collem altitudinis triginta metrorum erigebatur, cui cappella quōque adiungebatur.²¹

De effectū pecuniario - qui erat scopus rei - ab initio huius foundationis incohatæ quadamtenus dubitandum erat et etiam progressus difficilis nimis magnam spem non praeiuit.²² Cum Archiabbas Norbertus Weber secundum iter Asianum suum faceret, in initio anni 1925ⁱ etiam in insulis Philippinis atque in monasteriolo Sancti Benedicti versabatur, ut ibīdem quōque visitationem exhiberet,²³ antequam inde ex mense Maio a. 1925ⁱ Coream visitaret. Hōc in itinere P. Petrus Wachter Archiabbatem comitatus erat.²⁴ Verisimiliter Norbertus Weber difficultates ibi vigentes animadvertit, sed rem illo tempore iam finire omnino noluit, quia adhuc putavit fore effectum frugiferum.²⁵ Itaque post reditum in Capitulo speciali anni 1926ⁱ Archiabbas rettulit funda-

21 *Cfr* Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), pp. 1 sq. (ASO, Z.1.Asien 2 b); Cyrill SCHÄFER: Stella Maris. St. Ottilien 2005, p. 130, qui praeterea putat hanc translationem monasterioli fuisse effectum visitationis archiabbatialis.

22 Theodulf HASEIDL: Gründung, Sinn und Zweck von San Benito (s.a.), p. 2 (ASO, Z.1.Asien 2 b) scribit se «*numquam intellegere valuisse, quomodo monasterium missionarium ex populo paupere pecuniam extrahere voluisset.*» - Textus originaliter Theodiscus.

Iam anno 1925° episcopus Thomas Spreiter, cui omnia huiusmodi incepta displicuerunt, interdum etiam de novā fundatione in insulis Philippinis sententiam suam protulit. Sic ex. gr. epistolā die 10 m. Aug. a. 1925 ad Bonifatium Sauer directā (ASO, Z.3.0.1.19) scripsit hanc fundationem esse contra principia Congregationis, cum non esset missionaria, sed propter pecuniam acquirendam esset facta. Eandem opinionem ceterum habuit, cum ageretur de fundationibus in America meridionali incohatis. Et die 15 m. Sept. a. 1925 ad Placidum Vogel epistolam direxit (ASO, Z.3.0.1.5), quā aliquatenus irā correptus adnotavit Archiabbatem consultatores non auscultavisse, qui ei suaserant, ut fundationem in insulis Philippinis aboleret. Ipse subiunxit ibīdem pecuniam non acquiri posse, sed eandem verisimiliter amissum iri.

23 *Cfr* Cyrill SCHÄFER (2005), p. 130, qui etiam refert maiorem partem commorationis Norbertum Weber ad pelliculas cinematographicas recipiendas adhibuisse.

24 Fortasse fructus huius commorationis erat symbola, quam Petrus Wachter libro festivo Archiabbati Norberto Weber destinato contribuit. - *Cfr* Petrus WACHTER: Zur religiösen Lage auf den Philippinen. In: Lumen Caecis (1928), pp. 312 sqq.

25 *Cfr* Norberti Weber epistula die 28 m. Febr. a. 1926 ad Fidelem von Stotzingen directā (ASA, Apr 420), ubi scripsit illo temporis momento, quo spes fructuum esset, fundationem in insulis Philippinis abolere esse nocivum.

Ceterum Bonifatius Sauer in epistolā die 29 m. Mart. a. 1927 ad Thomam Spreiter directā (ASO, Z.3.0.1.19) scripsit se dubitare de effectū itineris, quod Archiabbas in insulas Philippinas fecit. Nam condicionem ibīdem vigentem nondum esse perspicuam.

tionem in insulis Philippinis bonae spei esse.²⁶ Ottiliani ergo ibidem operari perrexerunt.²⁷

4.10.2.4. *De aliis inceptis propositisque*

Ut aliquatenus compleatur conspectus rerum exterarum, quae tempore Archiabbae Norberti Weber factae sunt, proposita, quae Ottilianis allatae sunt, atque pauca conamina, quae ad effectum adducere conati sunt, breviter exhibere volumus.

Variae interrogationes, ut foundationes faceret atque ut missiones susciperet, Congregationi Ottiliansi iam satis mature positae sunt, etiamsi causae atque scopi, ex quibus eaedem afferebantur, erant diversae. Sic mense Februario a. 1912¹ Congregatio de Propaganda Fide Ottilianis Praefecturam Apostolicam Nigrofluminensem²⁸ in Brasiliā sitam obtulit et Abbatem Norbertum Weber interrogavit, num Benedictini Ottiliani hoc munus suscipere vellent.²⁹ Tamen hoc propositum non accipiebatur.³⁰ Suspiciendum autem est extentionem in Americam meridionalem Abbati Norberto Weber illo tempore non opportunam visum esse, quia solum paucis annis ante, id est anno 1909°, Ottiliani foundationem in Coreā incohaberant,³¹ ad quam sustentandam stabiliendamque Patres Fratresque necessarii erant.

Similiter mense Aprili a. 1913¹ Congregatio de Propaganda Fide Abbati Norberto Weber proposuit, ut Ottiliani in provinciā Bihar in Indiā orientali sitā missionem susciperent.³² Sed etiam ad hanc rogationem non positive respondebatur,³³ verisimiliter ex iisdem causis ac in proposito Brasiliano.

26 *Cfr* Bericht über die Sitzung des Spezialkapitels am 12. Januar 1926, p. 2 (ASO, K.3.1).

27 De sorte futurā huius foundationis *cfr* infra cap. 5.

28 Flumen Nigrum: *Rio Negro*. - *Cfr* Carolus EGGER: *Lexicon Nominum Locorum*. Rom 1977, p. 261; GRAESSE / BENEDICT / PLECHL: *Orbis Latinus*. Braunschweig 1972, 2, p. 81.

29 *Cfr* epistula Cardinalis Gotti die 22 m. Febr. a. 1912 ad Norbertum Weber directa (ASO, A.2.1.1).

30 Leander BOPP (1952), p. 69 (ASO, D II) rem breviter commemorat.

31 *Cfr* supra cap. 4.6.

32 *Cfr* epistula Cardinalis Gotti die 5 m. Apr. a. 1913 ad Norbertum Weber directa (ASO, A.2.1.1).

33 *Cfr* Leander BOPP (1952), p. 69 (ASO, D II).

In initio autem anni 1917ⁱ 34 propositum oblatum est, de quō Ottiliani serio deliberaverunt. Nam episcopus Eichstettensis Iohannes Leo von Mergel cooperante Matthia Erzberger Imperialis Parlamenti legato interrogaverat, num Congregatio Ottiliensis Philippopoliⁱ35 in Bulgariā gymnasium atque seminarium sacerdotale suscipere vellet.³⁶ Itaque die 14° m. Ian. a. 1917° in monasterium Suarzacense Archiabbas Norbertus Weber, Abbas Placidus Vogel Suarzacensis et Abbas Coelestinus Maier Svickersperchiensis ad Capitulum speciale convēnērunt, ut hanc quaestionem fuse atque diligenter tractarent. Ex consultationibus apparuit capitulares nulla dubia generalia ad hōc inceptum suscipiendum habuisse et eos quōque putavisse difficultates, quae propter alias obligationes quoad Patres mittendos exstarent, in casū necessitatis superari posse.³⁷ Tamen proposito assensi sunt tantummodo sub condicionibus quibusdam, nempe foundationem, si fieret, necessario esse debere Benedictinam et hanc quidem in formā Abbatiae Nullius.³⁸ Norbertus Weber hōc in conexū novum Abbatem futurum iam proposuit P. rem Chrysostomum Schmid.³⁹ Praeterea capitulares hanc foundationem solum suscipere voluerunt, si eadem in possessionem Congregationis Ottiliensis transiret et si

34 Anno 1917° videtur etiam fundatio in oppido Blomberg in Poloniā sito praeparata esse, quae tamen archiepiscopo Gnesnensi [*Gnesen*] resistente non fiebat. - *Cfr* Frumentius RENNER: *Entwicklung*. In: Leuchter 2 (2¹⁹⁹²), p. 24.

35 Philippopolis: *Plovdiv*. - *Cfr* Carolus EGGER (1977), p. 117; GRAESSE / BENEDICT / PLECHL (1972), 3, p. 148.

36 *Cfr* Protokoll zum Capitulum ad instar am 14. Januar 1917 (ASO, K.3.1). - *Cfr* etiam Leander BOPP (1952), p. 70 (ASO, D II); Cyrill SCHÄFER (2005), p. 85; Johannes MAHR: *Erzabt Norbert Weber*. In: Godfrey SIEBER / Cyrill SCHÄFER (edd.): *Beständigkeit und Sendung*. St. Ottilien 2003, pp. 143 sq.

37 *Cfr* Protokoll zum Capitulum ad instar am 14. Januar 1917, p. 3 (ASO, K.3.1). - Argumentum, quo capitulares putaverunt se generaliter assentiri posse erat in eo, quod dixerunt Bulgariam esse adhuc regionem missionariam.

38 *Cfr* Protokoll zum Capitulum ad instar am 14. Januar 1917, p. 4 (ASO, K.3.1). - Capitulares ad opinionem adducti sunt Abbatiam Nullius ibidem erigendam (et hanc quidem immediate instituendam) esse omnino necessariam deliberatione, quā putaverunt aliter hierarchiā ecclesiasticā paulatim institutā difficultates exoriri, quibus labores frugiferi in dubio ponerentur. Praeterea existimaverunt Abbatiam quādam erectā iustificari, cur ipsi Benedictini vocarentur. - Meā quidem sententiā hae sunt aliae causae ac illae, ex quibus anno 1927° Abbatia Nullius Lindiensis erecta est. - *Cfr* supra cap. 4.10.1.1.2.

39 *Cfr* Protokoll zum Capitulum ad instar am 14. Januar 1917, p. 5 (ASO, K.3.1). - Etiam quaedam alia nomina cooperatorum futurorum hic exhibentur.

auxilium pecuniarium ab variis institutionibus acciperent.⁴⁰ Deliberationes atque consultationes videntur ergo iam progressae fuisse et Ottiliani condiciones quōque locales ipsi inspicere voluerunt, sed etiam hōc propositum Bulgaricum - verisimiliter ex causis bellicis atque postbellicis - ad effectum non est adductum et deinde non iam quicquam de hac re audiebatur.

Condiciones, quae post primum bellum mundanum vigeant, imprimis eiectione missionariorum Germanorum ex Africā orientali, Archiabbatem adduxerunt, ut solutiones quasdam quaereret, quibus praeter alia missionariis quōque Africanis nova opera missionaria acquireret. Tali condicione ei opportunum esse videbatur, quod mense Octobri a. 1919¹ episcopus Petrus Paulus [*Pietro Pablo*] Drinot, qui dioecesi Huanuco in Peruvīā sitae praeerat, interrogavit, num Ottiliani ibīdem parvum seminarium, paroechiam et missionem Indianorum adhuc condendam suscipere vellent.⁴¹ Archiablati hōc propositum non displicuit et, ut īdem acciperet, eodem mense Octobri consultationes cum episcopo Peruviano iam iniit.⁴² Tamen in ipsum satis celeriter etiam dubitationes quaedam invaserunt, postquam primi missionarii Africani in Germaniam reverterunt. Iidem enim omnimodo ad «Christianos suos» in Africam reverti voluerunt et in regione prorsus alia denuo incohare debere eis videbatur esse despectio laborum, quos annis praeteritis exanclaverant.⁴³ Itaque Norbertus Weber hac in quaestione paululum quidem cunctari coepit. Nihilominus consultationes continuavit, quae usque in annum 1920um etiam

40 *Cfr* Protokoll zum Capitulum ad instar am 14. Januar 1917, pp. 5 sq. (ASO, K.3.1).

41 *Cfr* Cyrill SCHÄFER (2003), p. 95 et adn. 180; Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), pp. 275 sq.; Frumentius RENNER: St. Ottiliens Gründungen in Lateinamerika unter Erzabt Norbert Weber nach dem Ersten Weltkrieg. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.): Mönche und Missionare. Münsterschwarzach 1988, p. 103. - Frumentius RENNER: Entfaltung. *In*: Leuchter 2 (1992), p. 31 adn. 35 et Johannes MAHR: Norbert Weber. *In*: Godfrey SIEBER / Cyrill SCHÄFER (edd.) (2005), p. 146 rem etiam breviter commemorant.

42 *Cfr* epistula Norberti Weber Kal. Nov. a. 1919 ad Fidelem von Stotzingen directa (ASO, Z.1.Asien), ubi de contactū cum episcopo rettulit et scripsit se confidenter sperare fore, ut haec fundatio fieret.

43 *Cfr* epistula Norberti Weber die 26 m. Nov. a. 1919 ad Fidelem von Stotzingen directa (ASO, Z.1.Asien), ubi difficultates suas explicuit atque scripsit «*tali condicione sibi prorsus impossibile esse rem in Peruvia propositam suscipere.*» (Textus originaliter Theodiscus). - Sed subiunxit quōque se libentissime proposito assensurum esse, cum sperare posset fore, ut Ottiliani ibi modo vere Benedictino (aliter ac in Africa) incohare valerent.

ad statum quendam certum pervēnerunt⁴⁴ et divulgatae quōque iam erant.⁴⁵ Sed definitive tota res in irritum cecidit et Ottiliani in Peruviam non ierunt.⁴⁶ Tamen effectum quendam hōc propositum Peruvianum habuit, cum hunc in modum oculi magis ad Americam meridionalem converterentur.

Magis generaliter, cum nondum ageretur de certā distinctāque regione, Congregatio de Propaganda Fide mense Aprili a. 1923¹ Ottilianis missionem in Sinis obtulit,⁴⁷ quod propositum scilicet reiectum est, cum Congregatio Ottiliensis illo tempore pro viribus suis iam nimios labores in Coreano Vica-

44 Sic ex. gr. Patres Fratresque novae foundationi Peruvianae destinabantur, ad quos pertinebant P. Lucius Roth, P. Philippus Lenz, Fr. Macarius Fuchs. - *Cfr* Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), pp. 275 sq.; Frumentius RENNER: Gründungen in Lateinamerika. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.) (1988), p. 103. - P. rem Lucium Roth cooperatorem in Peruvīā fore etiam commemorat Thomas Spreiter in diario suo (Tagebuch, 11.4.1921 (ASO, A.1.8.1)).

45 In periodico, q.e. Katholische Missionen 49, 1920, p. 69 (Missionsrundschaue) legitur Ottilianos seminarium sacerdotale, parochiam atque postea missionem Indianorum in Peruvianā dioecesi Huanuco suscepturos esse. - Mirum in modum in eodem periodico Katholische Missionen 50, 1921/22, p. 73 (Das deutsche Missionsfeld: 3. Neue deutsche Missionsfelder) divulgatum est Ottilianos haec munera anno 1920° suscepisse, quamquam hoc numquam factum est.

46 Dicitur inceptum ad effectum adductum non esse, quia episcopus Drinot pecuniam itinerariam quidem misisset, sed eadem ad Ottilianos non pervenisset. Cum ergo Ottiliani nescirent, quid esset, nihil factum esse. - *Cfr* Frumentius Renner: Entfaltung. *In*: Leuchter 2 (1992), p. 31 adn. 35; Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 276; Frumentius RENNER: Gründungen in Lateinamerika. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.) (1988), p. 103. - Etiam si illa res de pecuniā non allatā fortasse ita se habuit, tamen certe non erat causa principalis, cur fundatio non esset facta, et praeterea renuntiatio officialis ad episcopum directa erat necessaria.

47 Epistula Villelmi van Rossum die 23 m. Apr. a. 1923 ad Norbertum Weber directa (ASO, A.2.1.1): *«Inter regiones, ubi Missiones Catholicae nunc peculiari libertate gaudent et Nomen Christianum cum honore excipitur, Respublica Sinensis merito adnumeratur. Hinc sacrum hoc Consilium Christiano Nomini Propaganda omnibus mediis Evangelii praedicationem illic intensius promovere intendit.*

In hunc finem Paternitatem Tuam rogat, ut videat si ista florens Congregatio Ottiliensis pro missionibus exteris, cui digne praeest, velit missionem in amplissimo territorio Sinensi gubernandam suscipere.

Dum tuam responsonem praestolor, quam benevolam exspecto, Tibi gratias refero atque Deum oro, ut Te diutissime sospitat atque conservet.»

Rem ipsam breviter commemorat etiam Leander BOPP (1952), p. 70 (ASO, D II).

riatu suo Wonsan haberet.⁴⁸ Similiter Norbertus Weber anno 1926° Abbatibus assistentibus interrogatis⁴⁹ ad propositum, qua Congregatio de Propaganda Fide missionem in Islandiā suscipiendam obtulit, negative respondit easdem causas afferens, nempe aliis missionibus exstantibus neque vires neque numerum missionariorum neque pecuniam sufficere.⁵⁰

Paulo aliter res se habuerunt, cum ageretur de quaestione Iaponicā. Nam anno 1927° cogitatio foundationis in Iaponiā faciendae non est exorta ex Congregatione de Propaganda Fide neque ex aliquo episcopo locali, sed Ottiliano P.ri Andreae Eckardt, qui illo tempore erat missionarius in Coreā, talia in mentem venerunt. Īdem enim suā sponte cum repraesentantibus ecclesiasticis Iaponiae consultationes iniens foundationem in Iaponiā instigare conatus est.⁵¹ Nescio, qualem auctoritatem se habere P. Andreas Eckardt illis in colloquiis significaverit, sed mense Martio a. 1927ⁱ Delegatus Apostolicus Iaponiae Marius Giardini officialiter ad Apostolicum Vicarium episcopumque Bonifatium Sauer se convertit certas quaestiones ponens, quae ad foundationem futuram atque ad modum progrediendi spectabant.⁵² Bonifatius Sauer

48 Itaque Archiabbas Norbertus Weber etiam inceptum repudiavit, quo Congregatio de Propaganda Fide mense Ianuario a. 1924ⁱ magnam partem Mancuriarum Septentrionalis tradere conata est. - *Cfr* supra cap. 4.10.1.2, adn. 85.

49 *Cfr* Bericht über die Sitzung des Spezialkapitels am 12. Januar 1926, p. 2 (ASO, K.3.1).

50 *Cfr* epistula Norberti Weber die 28 m. Febr. a. 1926 ad Fidelem von Stotzingen data (ASA, Apr 420); epistula Norberti Weber die 14 m. Apr. a. 1926 ad Monacensem Nuntium Apostolicum directa (ASO, A.2.1.4).

51 P.rem Andreae Eckardt rem instigavisse etiam apparet ex epistulā Marii Giardini, Delegati Apostolici Iaponiae, die 19 m. Mart. a. 1927 ad Bonifatium Sauer directā (ASA, Apr 585).

De re ipsā breviter Cyrill SCHÄFER: Territorialabteien als Ausgangspunkt der Benediktinermission. *In*: Godfrey SIEBER / Cyrill SCHÄFER (edd.) (2003), p. 426 adn. 53; Johannes MAHR: Norbert Weber. *In*: Godfrey SIEBER / Cyrill SCHÄFER (edd.) (2003), p. 178 adn. 60, qui tamen hōc in conexū partem, quam P. Andreas Eckardt egerat, non commemorat.

52 *Cfr* epistula Marii Giardini die 19 m. Mart. a. 1927 ad Bonifatium Sauer directa (ASA, Apr 585). - Praeter alia ĩdem etiam interrogavit, quis responsalitem huius foundationis habiturus esset, utrum Congregatio de Propaganda Fide an Congregatio Ottiliensis an alia Congregatio Benedictina an Benedictinorum Abbas Primas. Haec quaestio Delegato videbatur esse maximi momenti, cum «*non esset Congregatio de Propaganda Fide, quae hanc rem rogaret, sed ipsi Benedictini, qui eam proponerent.*» (Verba originaliter Francogallica). - Haec sententia est scitū digna, quia Delegatus revera putavisse videtur ipsos Benedictinos, speciatim Ottilianos, talem foundationem illo temporis momento desideravisse.

Delegato immediate respondit eique clare, distincte atque fuse explicuit neque semet ipsum neque Congregationem Ottiliensem hōc temporis momento de ullā novā fundatione cogitare afferens causas iam notas, nempe omnibus missionibus foundationibusque Ottilianis iam exstantibus et vires et viros deesse atque praeterea pecuniam ad novum inceptum non sufficere.⁵³ Suasit autem Delegato, ut in hac re ad Congregationem Beuronensem se converteret. Haec ergo cogitatio fundationis Iaponicae hunc in modum officialiter refutata erat, tamen ipse P. Andreas Eckardt hōc desiderium suum non deposuit atque in idem insistebat.⁵⁴ Sed haec pertinacia mansit sine effectū.

Etiamsi haec omnia proposita, quae modo enumerabantur, sive statim reprobata sunt sive numquam revera incohata sunt, tamen inde apparet auxilium atque opera Congregationis Ottiliensis aliis in terris quaesita fuisse.

Denique duo incepta commemoranda sunt, quae quidem revera instituebantur, sed non nimis diu exstabant. Primo agitur de monasterio quodam, cui nomen erat «Los Cabos» et quod non longe ab oppido Hispanico Oveto⁵⁵ situm erat.⁵⁶ Hoc monasterium pertinebat ad Congregationem Sublacensem et medio anno 1922° Ottilianis oblatum est, ut idem susciperent. Consultatio-

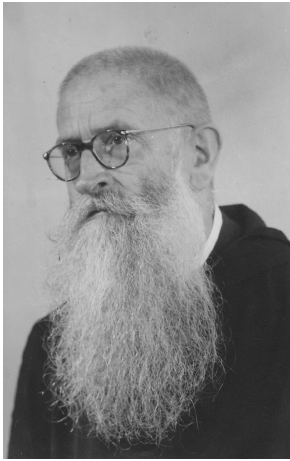
53 *Cfr* epistula Bonifatii Sauer die 22 m. Mart. a. 1927 ad Mariam Giardini directa (ASA, Apr 585). - In initio epistulae Bonifatius Sauer scripsit P.rem Andream Eckardt post reditum suum ex itinere Iaponico ipsi quidem de colloquiis ibi habitis narravisse, sed se ipsum huic rei nullum pondus imposuisse. Tamen post officialem rogationem Delegati (et propter alias litteras interea allatas) sibi necessarium esse, ut ageret.

54 Itaque P. Andreas Eckardt die 27 m. Iul. a. 1927 epistolam longam (septem paginarum) ad Fidelem von Stotzingen direxerat (ASA, Apr 421), quā Abbati Primati necessitatem huiusmodi fundationis exhibuit atque fuse deliberationes directorias protulit, quomodo talis fundatio fieri posset.

Scitū autem digna hōc in conexū sunt quaedam sententiae, quas Bonifatius Sauer in epistulā die 28 m. Iul. a. 1927 ad Fidelem von Stotzingen directā (ASA, Apr 421) protulerat. Ibidem enim scripsit se opiniones suas de fundatione Benedictinā in Iaponia faciendā Abbati Primati per occasionem exhibiturum esse. Et subiunxit, quod attinet ad P.rem Andream, se Abbati Primati suadere, ut cautionem quandam adhiberet, cum ei id deesset, quod Sanctus Benedictus «discretio» appellaret. Se ipsum iam multas gravesque curas propter P.rem Andream habuisse.

55 Ovetum: *Oviedo*. - *Cfr* Carolus EGGER (1977), p. 232; GRAESSE / BENEDICT / PLECHL (1972), 3, p. 88.

56 De hac fundatione *cfr* Leander BOPP (1952), pp. 66 sq. (ASO, D II); Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 276; Frumentius RENNER: Gründungen in Lateinamerika. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.) (1988), pp. 103 sq.; Frumentius RENNER: Entfaltung. *In*: Leuchter 2 (1992), p. 31 adn. 35; Cyrill SCHÄFER (2003), p. 102.

P. Otto Hofstetter.
[ASO, A.1.1.2, PA Hofstetter.]

nibus habitis in Capitulo speciali anni 1923ⁱ decernebatur hōc conamen esse faciendum.⁵⁷ Superior destinatus erat P. Lucius Roth, qui linguae Hispanicae erat peritus. Īdem die 5° m. Maii a. 1923° ad monasteriolum Hispanicum pervēnit. Mensibus insequentibus sequebantur P. Emmeramus Fahrnholz, P. Cornelius Vogl, P. Otto Hofstetter, Fr. Ansgarius Griesmaier, P. Osvaldus Friedl, Fr. Augustinus Wurzer.⁵⁸ Praeter officia monastica labores, qui ibi exanclati erant, spectabant imprimis ad curam animarum in ipso vico exhibendam et ad institutiones scholares, quae in scholā elementariā praebebantur.⁵⁹ Tamen hōc inceptum Hispanicum satis celeriter iterum depositum est, quia - ut dicebatur - nulla spes alicuius progressūs esset.⁶⁰ Videtur finis iam factus esse sive in fine anni 1923ⁱ sive in initio anni 1924ⁱ.⁶¹ Monachi, qui ibi cooperati sunt,

57 *Cfr* Beschlüsse des Spezialekapitels, 22.1.1923 (ASO. K.3.1).

58 Nomina exhibent Leander BOPP (1952), p. 67 (ASO, DII) et Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 276; Frumentius RENNER: Gründungen in Lateinamerika. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.) (1988), p. 104. Frumentius Renner loco F.ris Ansgarii Griesmaier indicat F.rem Ansgarium Müller, qui tamen anno 1927° demum vota sua protulerat (*cfr* Necrologium 2000, p. 35, nr 221).

59 Leander Bopp (1052), p. 67 (ASO, D II) scribit praeterea scholam agriculturae ab Ottilianis institui exspectatam esse.

60 Sic rem explicant Leander BOPP (1952), p. 67 (ASO, D II) et Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 276; Frumentius RENNER: Gründungen in Lateinamerika. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.) (1988), p. 104. - Frumentius Renner suspicatur hanc mancam possibilitatem progressūs etiam fuisse causam, cur Congregatio Sublacensis ab hōc monasteriō discedere voluisset. Praeterea Īdem adnotat agri ibi satis steriles fuisse.

61 Hos terminos temporales indicat Frumentius RENNER: Nord- und Südamerika. *In*: Leuchter 4 (1993), p. 276; Frumentius RENNER: Gründungen in Lateinamerika. *In*: Basilius DOPPELFELD (ed.) (1988), p. 104. - Videtur initium finiendi iam mense Septembri a. 1923ⁱ factum esse, quia tunc P. Otto Hofstetter et Fr. Augustinus Wurzer in Venetioliā se contulerunt. Itaque indicium Frumentii RENNER: Entwicklung. *In*: Leuchter 2 (21992), p. 31 adn. 35, quo scribit in initio anni 1924ⁱ in monasterio «Los Cabos» quinque Patres et duo Fratres versatos esse, non prorsus quadrat. - Leander BOPP (1952), p. 67 (ASO, D II) scribit P.rem Osvaldum Friedl mense Martio a. 1925ⁱ in Archiabbatiam revertisse et

sive ad Archiabbatiam reverterunt sive decursū temporis ad alia Ottiliensia monasteria in extraneis regionibus sita missi sunt, plerique vero in Venetiolum.⁶²

Similiter non diu exstitit fundatio, quae in oppido Spocano⁶³ iuxta Lacum Libertatis⁶⁴ in Americae Septentrionalis Civitate Vasintoniā⁶⁵ condita est.⁶⁶ Causa, cur ibi domus quaedam Ottiliana institueretur, erat eadem ac in Americanā fundatione Neotoniensi,⁶⁷ nempe necessitas, quā ex loco certo atque quadamtenus stabilito pecunia aliaque subsidia missionis colligi possent. Ille quōque locus non tam facile inveniebatur, cum episcopi Americani tales «mendicantes» non tam libenter in dioecesibus suis haberent. Aliter tamen egit episcopus Spocanensis, cum idem Benedictinis Ottilianis aream condendi praeberet. Dicuntur autem Ottiliani paulisper cunctati esse, num illam aream acciperent. Nihilominus hoc conamen denique fecerunt. Talis vero haesitatio non est nimis mirandum, cum comperimus solum quadrantem areae ex agris pratisque constitisse, reliquam maioremque partem ex silvis,⁶⁸ quā de causā agricultura efficax non ita exspectanda erat. Itaque illi, qui fundationem praediumque curaverunt, id est P. Norbertus Wüst, P. Iulius Landwehr et quattuor Fratres,⁶⁹ multos gravesque labores impendere debu-

denique etiam P. rem Lucium Roth. Sed P. Lucius iam mense Augusto a. 1924ⁱ in Coream missus erat (*cf.* Necrologium 2000, p. 74, nr 481).

62 Emissi sunt in Venetiolum P. Otto Hofstetter (15.9.1923, *cf.* Necrologium 2000, p. 123, nr 1101), Fr. Augustinus Wurzer (26.9.1923, *cf.* Necrologium 2000, p. 120, nr 1070), P. Emmeramus Fahrholz (1.1.1925, *cf.* Necrologium 2000, p. 73, nr 587), P. Cornelius Vogl (1.4.1925, *cf.* Necrologium 2000, p. 74, nr 590). In Coream missus est P. Lucius Roth (17.8.1924, *cf.* Necrologium 2000, p. 62, nr 481) et in Africam orientalem missus est P. Osvaldus Friedl (7.3.1926, *cf.* Necrologium 2000, p. 2000, p. 35, nr 223).

63 Spocanum: *Spokane*. - *Cfr.* Carolus EGGER (1977), p. 296; GRAESSE / BENEDICT / PLECHL (1972), 3, p. 410.

64 *Lake Liberty*.

65 Vasintonia: *Washington*. - *Cfr.* Carolus EGGER (1977), p. 334; GRAESSE / BENEDICT / PLECHL (1972), 3, p. 578.

66 De quibusdam explicationibus ad hanc fundationem spectantibus *cf.* Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II); Cyrill SCHÄFER (2003), p. 102 adn. 196; Frumentius RENNER: *Entfaltung*. In: *Leuchter* 2 (2^o1992), p. 31. Rem tantummodo commemorat Godfrey SIEBER (1992), p. 133.

67 *Cfr.* supra cap. 4.10.2.2.

68 *Cfr.* Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II).

69 Nomina indicat Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II).

erunt, ut rem sustentarent. Nihilominus satis celeriter apparuit foundationem variis ex causis teneri non posse.⁷⁰ Videtur autem haec domus Spocanensis inter annos 1923um et 1925um permansisse.⁷¹ Foundatione sublatā reliqui monachi Ottiliani ad monasterium Neotoniense transmigraverunt.

SIGRIDES ALBERT

[VOX LATINA 203, 2016, pp. 37-54]

70 Cyrill SCHÄFER (2003), p. 102 adn. 196 adnotat foundationem Spocanensem abiectam esse, quia propter propinquum litus balneandi magnumque deversorium de monasticā quiete internā timendum fuit.

71 Spatium temporis videtur non omnino clarum esse. Nam Godfrey SIEBER (1992), p. 133 spatium inde ab anno 1923° usque ad annum 1925um indicat. Tamen P. Norbertus Wüst iam die 3° m. Ian. a. 1922° illuc missus erat (*cf.* Necrologium 2000, p. 60, nr 463). Leander BOPP (1952), p. 68 (ASO, D II) scribit praedium Kal. m. Mart. a. 1924° susceptum esse. Cyrill SCHÄFER (2003), p. 210 adnotat domum Spocanensem anno 1923° esse conditam et p. 102 adn. 196 commemorat contractum die 17° m. Ian. a. 1924° cum episcopo locali initum, quo idem Ottilianis aream praebuit, in quā sumptibus dioecesis schola quaedam unā cum oecotrophēo erigeretur. Ottilianos minimum usque ad mensem Octobrem a. 1924ⁱ Spocani mansisse inde concludi potest, quod Fr. Laurentius Brenner die 8° m. Oct. a. 1924° ibidem vitā functus est atque etiam illo in loco sepultus est (*cf.* Necrologium 2000, p. 25, nr 132).